NORAKSTS
Lieta Nr.130049106/17
143/AA43-0196-08/12

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 12.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs E.Puriņš,
tiesneses M.Osmane un U.Mihailova,

piedaloties *D.Š.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par *D.Š.* (personas kods */dzēsts personas kods/*) saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 155.[8] panta sakarā ar *D.Š.* apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2006.gada 13.jūlija lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 27.jūnijā Valsts policijas Galvenās Kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomikas policijas pārvaldes vecākais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA032614, kurā norādīts, ka 2006.gada 13.jūnijā no plkst.$11^{\underline{00}}$ līdz $14^{\underline{00}}$ Ekonomikas policijas darbinieki veica datorprogrammu legalitātes pārbaudi sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Dantra" birojā Rīgā, Šmerļa ielā 5. pārbaudē konstatēts, ka sabiedrībai piederošajās 4 datorsistēmās instalētas 20 komerciāla statusa datorprogrammas. SIA „Dantra" amatpersona nav varējusi uzrādīt datorprogrammu izcelsmi un piederību apliecinošus dokumentus 14 datorprogrammām: 321 WINLATS (1 vienībai), NOD 32 ANTIVIRUS SYSTEM (4 vienībām), TILDES JUMIS (1 vienībai), WINDOWS XP PRO (2 vienībām), ABBY FINE READER 7.0 PRO (1 vienībai), OFFICE PRO 2003 (1 vienībai), TILDES BIROJS 2000 (1 vienībai), TILDES BIROJS 2002 (1 vienībai), WIN RAR (2 vienībām). Tādējādi ir pārkāptas Autortiesību likuma 4.panta pirmās daļas, 40 un 43.panta prasības, proti, datorprogrammas ir nelegāli reproducētas, instalētas datorsistēmā (uzglabātas). Ievērojot minēto, *D.Š.* izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 155.[8] panta pārkāpumu.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[2] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2006.gada 13.jūlija lēmumu *D.Š.* tika atzīts par vainīgu saskaņā ar LAPK 155.[8] panta un sodīts ar naudas sodu Ls 100 apmērā, konfiscējot autortiesību vai blakus tiesību objektus un to nesējus.

Lēmumā norādīts, ka *D.Š.* savu vainu pārkāpuma izdarīšanā atzīst. SIA „Dantra" bija iegādāti datori, kuros jau bija instalētas datorprogrammas. Laikā, kad Ekonomikas policijas darbinieki veica pārbaudi uzņēmumā, visas datorprogrammas vēl oficiāli iegādātas nebija. *D.Š.* vaina pierādīta ar administratīvā pārkāpuma protokolu, pārbaudes aktu, kā arī pārbaudes aktam pievienotajiem mantu apskates protokoliem, datora/datorsistēmbloka, datorā instalēto datorprogrammu apskates protokoliem, *D.Š.* paskaidrojumu un *S.M.* paskaidrojumu. Nosakot sodu, tiek ņemts vērā pārkāpuma raksturs, pārkāpēja personība, atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi. Par atbildību mīkstinošu apstākli uzskatāma izdarītā vaļsirdīga atzīšana. Pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

[3] Par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2006.gada 13.jūlija lēmumu *D.Š.* iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz minēto lēmumu atcelt un izbeigt lietu. Apelācijas sūdzībā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[3.1] *D.Š.* nav veicis LAPK 155.[8] panta minētās darbības, tāpēc, ka *D.Š.* kā SIA „DANTRA" valdes loceklis nav instalējis datorprogrammas un nav pat tādu zināšanu, lai to veiktu.

[3.2] Tiesneses lēmumā norādītais sods konfiscēt objektus un to nesējus neatbilst LAPK 28.pantam, kas nosaka, ka konfiscēt var tikai pārkāpēja personiskajā īpašumā esošus priekšmetus. Šobrīd visas datorprogrammas ir legalizētas. Bet to nesēji, datori, nepieder SIA „DANTRA", jo nav vēl par tiem norēķinājusies ar SIA „HANZA LĪNGS", kurai tie pieder.

[4] Tiesas sēdē *D.Š.* uzturēja apelācijas sūdzību uz tajā minētajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies *D.Š.* paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir noraidāma.

[6] Saskaņā ar LAPK 155.[8]panta noteikumiem par tādu autortiesību vai blakus tiesību objektu iegūšanu, realizāciju, uzglabāšanu vai

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

slēpšanu, kuri publicēti, reproducēti vai kā citādi izmantoti, pārkāpjot autortiesības vai blakustiesības, - uzliek naudas sodu no simt līdz divsimt piecdesmit latiem, konfiscējot šos objektus un to nesējus.

[7] Administratīvā apgabaltiesa no lietas materiāliem konstatē, ka lietā nepastāv strīds par to, ka 2006.gada 13.jūnijā pārbaudes laikā SIA „DANTRA" birojā Rīgā, Šmerļa ielā 5 tika konstatēts, ka SIA „DANTRA" datorsistēmās instalētām 14 datorprogrammām nevar uzrādīt to izcelsmi un piederību apliecinošus dokumentus. Turklāt, kā izriet *D.Š.* 2006.gada 20.jūnija paskaidrojuma *(lietas 29.lapa)*, administratīvā pārkāpuma konstatēšanas brīdi 2006.gada 13.jūnijā šādu dokumentu SIA „DANTRA" nebija, bet tie gandrīz visām datorprogrammām tika iegādāti vēlāk.

Lietā nav strīda arī par to, ka minētās datorprogrammas ir autortiesību un blakustiesību objekti, kuru iegūšanai, realizācijai, uzglabāšanai vai izmantošanai kā citādi, ir nepieciešami legālu iegādi apliecinoši dokumenti, licences vai licences līgumi.

Tāpat lietā nav strīda arī par to, ka vienīgais SIA „DANTRA" īpašnieks un valdes loceklis ir *D.Š.*. To apliecina dati no Uzņēmuma reģistra datu bāzes *(lietas 38.lapa).*

Lietā pastāv strīds par to, vai *D.Š.* ir sodāms par minētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kā arī par piemēroto sodu – objektu un to nesēju konfiskāciju.

[8] Administratīvā apgabaltiesa atzīst par nepamatotiem apelācijas sūdzībā minētos argumentus par to, ka *D.Š.* nav veicis LAPK 155.^{8} panta minētās darbības, tāpēc, ka *D.Š.* kā SIA „DANTRA" valdes loceklis nav instalējis datorprogrammas un viņam nav tādu zināšanu, lai to veiktu. *D.Š.* kā SIA „DANTRA" vienīgā valdes locekļa pienākumos ietilpst uzņēmumā veikto darbību tiesiskuma nodrošināšana. *D.Š.* nezināšana par uzņēmuma datoros instalēto datorprogrammu legalitāti neatbrīvo viņu no administratīvās atbildības.

Saskaņā ar LAPK 11.pantu administratīvais pārkāpums atzīstams par izdarītu aiz neuzmanības, ja persona, kas to izdarījusi, nav paredzējusi šādu seku iestāšanos, kaut gan tai vajadzēja un tā varēja tās paredzēt.

D.Š. vajadzēja un viņš arī varēja paredzēt, ka viņa pienākumu nepienācīga pildīšana, nenodrošinot kontroli par datorprogrammu legalitāti, rada kaitējumu autoru mantiskajām interesēm.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka lietā ir iegūti pietiekami pierādījumi, lai *D.Š.* atzītu par vainojamu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts APK 155.^{8} pantā.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[9] Attiecībā par apelācijas sūdzībā minēto argumentu, ka tiesneses lēmumā norādītais sods konfiscēt objektus un to nesējus neatbilst LAPK 28.pantam, Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka atbilstoši LAPK 32.panta noteikumiem sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[10] No Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2006.gada 13.jūlija lēmuma satura ir redzams, ka tiesnese, izvērtējot *D.Š.* personību, viņa attieksmi pret izdarīto pārkāpumu, atbildību pastiprinošos un mīkstinošos apstākļus, jau ir piemērojusi minimālo sodu, kāds paredzēts par šo administratīvo pārkāpumu.

[11] Ievērojot iepriekš minēto, Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka LAPK normas neparedz iespēju institūcijām (amatpersonām), kuras ir tiesīgas izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un sodīt pie administratīvās atbildības saucamās personas, noteikt zemākus sodus par attiecīgajos pantos paredzēto sodu minimālajām robežām.

[12] Ņemot vērā norādītās tiesību normas, soda apmērs par izdarīto administratīvo pārkāpumu konkrētajā gadījumā ir nosakāms LAPK 155.[8] panta sankcijas ietvaros, kas, cita starpā, paredz konfiscēt autortiesību vai blakustiesību objektus un to nesējus.

Atbilstoši Autortiesību likuma 4.panta 1.punktam viens no autortiesību objektiem ir datorprogrammas. Datorprogramma ir instrukciju kopums, kura mērķis ir nodrošināt, lai dators veiktu noteiktas funkcijas. Izstrādājot datorprogrammu, vispirms tiek formulēti tās mērķi. Savukārt pēc tam tiek sastādīts programmas algoritms jeb loģiskā kārtībā tiek atspoguļots, kā tiks sasniegts konkrētais rezultāts. Nākamais solis ir algoritma pārveidošana programmēšanas valodā. Rezultātā programma tiek atveidota kā gara vieninieku un nuļļu kombinācija (*Grudulis M. Ievads autortiesībās. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2006, 78.-81.lpp.*).

Līdz ar to datorprogrammu var uzskatīt par datu kopumu. Savukārt datu nesējs ir materiāls, uz kura var saglabāt datus – tostarp datora cietais disks. Tādējādi par autortiesību objektu – datorprogrammu – nesējiem konkrētajā gadījumā atzīstami datoru cietie diski.

[13] Administratīvā apgabaltiesa ar lietas materiāliem un *D.Š.* paskaidrojumiem tiesas sēdē konstatē, ka to 4 datoru cietie diski, kuros tika konstatētas datorprogrammas bez attiecīgas licences, nav tikuši

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

izņemti. Tāpat no Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2006.gada 13.jūlija lēmuma konstatējams, ka tā rezolutīvajā daļā nav konkrēti noteikts, kuru 4 datoru cietie diski ar datorprogrammām ir konfiscējami.

Uz lietas izskatīšanas brīdi Administratīvajā apgabaltiesā SIA „Dantra" ir atsavinājusi datoru, kura cietajā diskā tika ar mantu apskates protokolu Nr.1 *(lietas 18.-23.lapa)* konstatētas datorprogrammas bez attiecīgas licences – Pentium 4. Atsavināšanas faktu apliecina 2007.gada 1.oktobra pavadzīme Nr.ABI 272898 *(lietas 112.lapa).*

Ņemot vērā konstatētos apstākļus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2006.gada 13.jūlija lēmums papildināms, tā rezolutīvajā daļā konkrēti norādot SIA „Dantra" īpašumā atlikušo 3 datoru konfiscējamos cietos diskus, kuros mantu apskates protokolos Nr.2., Nr.3., Nr.4 *(lietas 20.-34.lapa)* tika konstatētas datorprogrammas bez attiecīgas licences.

[14] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2006.gada 13.jūlija lēmums ir tiesisks un pamatots, taču neprecīzs.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286[1].panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Atstāt negrozītu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 2006.gada 13.jūlija lēmumu, bet *D.Š.* apelācijas sūdzību noraidīt.

Galvenās Kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomikas policijas pārvaldei konfiscēt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Dantra" pārkāpto autortiesību un blakus tiesību objektu nesējus - datoru Pentium 4, Celuon un Athlon XP 2500+ cietos diskus.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs	*(paraksts)*	E.Puriņš
Tiesneses	*(paraksts)*	M.Osmane

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

(paraksts) U.Mihailova

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis E.Puriņš
Rīgā 2008.gada 12.februārī

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com